

Sygn. akt IV CSK 46/19

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa P. S.
przeciwko J. K. i S. S.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 5 lipca 2019 r.,
na skutek dwóch skarg kasacyjnych pozwanych - S. S. i J. K.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 26 stycznia 2018 r., sygn. akt V AGa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania,**
- 2) zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 2.700,- (dwa tysiące siedemset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwani J. K. i S. S. złożyli skargi kasacyjne od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 26 stycznia 2018 r., którym zmieniono wyrok Sądu Okręgowego w B. z dnia 10 sierpnia 2016 r. wydane w sprawie z powództwa P. S. o zapłatę w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania oraz oddalono apelacje pozwanych w pozostałej części

Sąd Najwyższy zważył:

Sąd Najwyższy, oceniając – na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. k.p.c. – skargi kasacyjne pozwanych z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Celem skargi kasacyjnej jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rola nie polega zatem na korygowaniu ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. W ramach tzw. przedsądu Sąd Najwyższy bada jedynie, czy wskazano i należyście umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przyczyny te wskazują na występowanie w sprawie kwestii istotnych dla interesu publicznego.

W skardze pozwanego J.K. powołano przyczyny wskazane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., podnosząc, że istotne zagadnienie prawne, oraz potrzeba dokonania wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości dotyczą art. 162 k.p.c. Skarżący kwestionuje stanowisko Sądu drugiej instancji, który przyjął prekluzję zarzutów dotyczących oddalenia wniosku o odroczenie rozprawy, oddalenia wniosków o przeprowadzenie dowodów i odpowiednio nie uwzględnił zarzutów apelacyjnych w tym zakresie. Twierdzi, że rygorystyczne stanowisko Sądu doprowadziło do bezpodstawnej odmowy uwzględnienia zarzutu pozbawienia pozwanego prawa do obrony poprzez nieodroczenie rozprawy. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) w zasadzie powinno spełniać wymagania stawiane zagadnieniu prawnemu przedstawianemu przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c.). Wątpliwości muszą pozostawać w związku z rozstrzygnięciem sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14, BSN 2014, nr 11, s. 7). Istotne zagadnienie prawne należy postawić w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu

faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny. Kolejnym niezbędnym wymogiem jest wskazanie przepisu prawa, który wzbudził poważne wątpliwości oraz różnych możliwych sposobów jego interpretacji, wynikających z judykatury lub piśmiennictwa. Jednocześnie zagadnienie prawne może zostać uznane za istotne tylko wtedy, kiedy Sąd Najwyższy nie wyraził jeszcze stanowiska co do niego, bądź wykazania że zachodzą okoliczności jego zmianę. Przyczyna przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, dotycząca potrzeby wykładni przepisów prawa wymaga ich dokładnego oznaczenia, przedstawienia wątpliwości związanych z ich interpretacją, wskazania argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawieniu własnej propozycji interpretacyjnej. W przypadku powoływania się na rozbieżności w orzecznictwie należy również, choćby przykładowo, wskazać orzeczenia, w których ten sam przepis prawa byłby odmiennie wykładany, przy czym nie chodzi tu o rozbieżności stanowiska sądu pierwszej i drugiej instancji, które orzekały w danej sprawie (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2014 r., IV CSK 505/13, nie publ.). Jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii wykładni powołanych przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu, brak jest interesu publicznego w przyjęciu takiej skargi (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2014 r., II UK 515/13; z dnia 16 lipca 2013 r., II UK 142/13 – nie publ.).

Skarżący nie uczynił zadość wymaganiom stawianym tak oznaczonym i rozumianym przyczynom kasacyjnym. Poprzestał na opisanu sytuacji faktycznej, polemizowaniu ze stanowiskiem Sądu, zgodnym z utrwalonym orzecznictwem. Nie sformułował konkretnego zagadnienia prawnego – problemu przedstawionego Sądowi Najwyższemu do rozwiązania, nie wskazał też na wystąpienie aktualnych rozbieżności orzeczniczych. Postulowanie wystąpienia z pytaniem prejudycjalnym do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej nie ma dostatecznego uzasadnienia w zakresie wykazania potrzeby wykładni co ewentualnej niezgodności zastosowanych przepisów z prawem unijnym. Reasumując argumenty przedstawione w motywach nie potwierdzają wystąpienia przyczyn przyjęcia skargi do rozpoznania.

Pozwany S.S. uzasadnił potrzebę przyjęcia skargi do rozpoznania jej oczywistą zasadnością. Do skutecznego powołania w skardze przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Nie może budzić wątpliwości kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna bez głębszej analizy, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi. Uzasadnienie wniosku zostało oparte na okolicznościach faktycznych odmiennych od uwzględnionych przez Sądy rozpoznające sprawę jako podstawa odpowiedzialności pozwanego opartej na art. 299 k.s.h. Skarżący skoncentrował się na kwestii zasiadania w zarządzie spółki w czasie istnienia spornego zobowiązania. Tymczasem Sąd Apelacyjny przyjął, że przesłanki do złożenia wniosku o upadłość spółki wystąpiły w czasie, gdy pozwany S.S. zasiadał w jednoosobowym zarządzie spółki. Sąd Najwyższy związany jest podstawą faktyczną prawomocnego rozstrzygnięcia, zatem polemizująca z nią argumentacja wniosku nie uzasadnia przyjęcia skargi.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania. O kosztach postępowania kasacyjnego należnych stronie przeciwnej rozstrzygnięto zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy na podstawie art. 98 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 oraz § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.